

14. MAALISKUUTA 2023

TILINPÄÄTÖS 2022
HYVINVOINTILAUTAKUNNAN TOIMIALA

Hyvinvointilautakunnan toimiala

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Talousarvion toteutuminen

Hyvinvointilautakunnan toimiala	TP 2021	Alkup.	Talousarvio	Talousarvio	Toteuma	TOTE	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2022	2022	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	646	827 300	0	827 300	960 796	-133 496	116,10
Maksutuotot	921	947 400	0	947 400	916 309	31 091	96,70
Tuet ja avustukset	1 082	808 100	69 600	877 700	1 073 392	-195 692	122,30
Vuokratuotot	53	90 200	0	90 200	75 155	15 045	83,30
Muut toimintatuotot	55	10 600	0	10 600	39 969	-29 369	377,10
TOIMINTATUOTOT	2 758	2 683 600	69 600	2 753 200	3 065 621	-312 421	111,30
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-18 710	-18 300 300	-200 000	-18 500 300	-18 964 212	463 912	102,50
Palvelujen ostot	-4 943	-5 358 100	0	-5 358 100	-5 346 763	-11 337	99,80
Aineet, tarv. ja tavarat	-709	-678 600	0	-678 600	-650 724	-27 876	95,90
Avustukset	-848	-882 400	0	-882 400	-684 168	-198 232	77,50
Vuokratulut	-5 813	-6 022 500	0	-6 022 500	-6 064 704	42 204	100,70
Muut toimintakulut	-31	-19 400	0	-19 400	-87 595	68 195	451,50
TOIMINTAKULUT	-31 054	-31 261 300	-200 000	-31 461 300	-31 798 166	336 866	101,10
TOIMINTAKATE	-28 296	-28 577 700	-130 400	-28 708 100	-28 732 545	24 445	100,10
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-11	11	0,00
VOOSIKATE	-28 296	-28 577 700	-130 400	-28 708 100	-28 732 556	24 456	100,10
Poistot ja arvonalentumiset	-407	-555 000	0	-555 000	-512 090	-42 910	92,30
TILIKAUDEN TULOS	-28 704	-29 132 700	-130 400	-29 263 100	-29 244 645	-18 455	99,90

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointitoimiala rakentuu varhaiskasvatukseen, opetuksen ja koulutuksen, virikkeellisen elämän sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueista. Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat hyvinvointilautakunta ja sen liikuntajaosto.

Hyvinvointitoimialan kokonaistavoitteena on asukkaiden hyvinvointi ja kaupungin elinvoimaisuuden kehittyminen. Toimiala vastaa kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, opetus- ja koulutuspalveluiden (perusopetus, lukio ja musiikkiopisto) sekä virikkeellinen elämä - palvelualueen (nuorisoi-, kirjasto- ja liikuntapalvelut sekä museot) järjestämisestä. Toimialaan kuuluu myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue, joka vastaa kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja heille järjestettävien palveluiden yhteensovittamisesta, mutta myös ennaltaehkäisevän päihdetyön tehtävistä.

Toimialajohtajan katsaus

Takana ovat rankat vuodet, jolloin ratkoimme sisäilmaongelmien takia väistöön joutuneen Kailas-talon tiloja, muutimme parakeista Sinilähde-taloon ja lukio-nuorisotila - rakennukseen, muokkasimme toimintaamme etäopetuksiksi ja siirsimme henkilöstöä paikasta toiseen paikkaamaan mm. koronan takia henkilöstövajeeseen joutunutta sote -toimialaa. Alkuvuonna 2022 henkilöstömme sairauspoissaolot olivat edelleen koronan takia runsaita ja uimahalli oli jonkin aikaa suljettuna. Vähitellen tilanne alkoi tasaantua, kunnes seuraava tilanne tuli Ukrainasta Venäjän hyökättyä sinne. Keväällä kunta-alan työtaistelusta johtuvat vuoronvaihto- ja ylityökiellot vaikeuttivat palveluiden järjestämistä erityisesti virikkeellinen elämä- palvelualueella ja varhaiskasvatuksessa. Valmistautuminen ukrainalaisten vastaanottoon käynnisti meillä valmistavan opetuksen ryhmien perustamisen sekä kotouttamiseen liittyviä tehtäviä. Varautuminen mahdollisiin tuleviin sähkökatkoihin aktivoi meillä erityisesti päiväkodit ja koulut. Yleisen maailmantilanteen

vaikutus indeksikorotusten kautta oli merkittävä palvelujen ostoihin ja näin toimialan taloudelle. Kaiken keskellä hyvinvointitoimialan voimavarana on ollut vahva keskinäinen yhteistyö ja luottamus.

V. 2022 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueella keskeisin haaste oli valmistautuminen siihen, että opiskeluhoitopalvelut olivat siirtymässä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Valmistauduimme myös siihen, että hyvinvointialueuudistus toisi kunnille lisävastuita ja – tehtäviä. HYTE – yhteistyöryhmän tehtävänä on valtuuston asettaman kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman 2021 -2025 toteuttaminen, siitä raportointi ja jatkuva toiminnan arviointi. Ryhmä toimii edelleen aktiivisesti ja sitoutuneesti. Nykyisin siinä ovat mukana myös Heinolan seurakunnan, Jyränkölän Settlementin sekä järjestöjen edustaja SoTeKo – järjestöstä, jotta työ kaupungin alueella on yhteistä.

Haasteellisessa elämäntilanteessa olevien nuorten käyttäytyminen puhututti keväällä 2022. Nopeana tilanteeseen puuttumisena palkkasimme Lyseonmäen koululle vartijan n 1. kk ajaksi. Heinola sai tästä paljon julkisuutta, paljon kiitoksia ja palautetta rohkeudesta nostaa esiin asia, joka on tuttu suurimmalle osalle Suomen yläkouluja. Toki kritiikkiäkin tuli. Jotkut pelkäsivät Heinolan saavan siitä negatiivista mainetta. Vartijan poistuttua koululle palkattiin hankerahoilla kouluvalmentaja. Tämä ratkaisu on osoittautunut oikeaksi. Kouluvalmentaja on onnistunut rakentamaan sillan nuorten luokse ja osaltaan tasoittamaan heidän koulussa olemistaan.

Kouluvalmentaja, koulunuorisotyö sekä kouluilla oleva oppilashuolto muodostavat hyvän tuen nuorille, joiden koulussa oleminen on haasteellista. Nuorten vapaa-ajalla tapahtuvan oirehtimisen vähentämiseksi lisättiin jalkautuvaa katutyötä, jossa oli mukana myös vapaaehtoisia muita henkilöitä. Koulupudokkaiden ja syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille perustettiin hankerahalla oma pienryhmä, joka toimii tällä hetkellä entisen päiväkodin tiloissa Tarhalla. Henkilöstön tukea vahvistettiin muuttamalla koulun johtamisrakennetta, jolla mahdollistimme virka-apulaisrehtorin palkkaamisen.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella Kailas-taloon liittyvät väistöt toteutettiin varhaiskasvatuksen omissa tiloissa, kaupungin eri päiväkodeissa, jolloin lisäkustannuksia ei syntynyt. Tämä oli toiminnallinen ja taloudellinen ratkaisu, jonka huoltajat hyväksyivät. Koska lapset ovat eri päiväkotien ryhmissä, siirtyminen uuteen Kailaan päiväkotiin on mahdollinen vasta 1.8.2023. Palveluverkkotyöhön liittyi myös se, valtuusto päätti kokouksessaan 12.12.2022 lakkauttaa Jyrängön päiväkodin ja liittää sen toiminnan osaksi lähellä sijaitsevaa Elämänkaaritalon päiväkotia.

Vire – virikkeellinen elämä -palvelualue (museot, nuorisopalvelut, liikunta ja kirjasto) ovat tärkeässä roolissa koronan jälkeisessä ajassa. Vähitellen asiakkaat ovat löytäneet takaisin harrastusten ja virikkeiden pariin. Hyvinvointialuemuutoksen yhteydessä seniorikuntosalin sulkeutuminen aiheutti ikääntyneille kaupunkilaisille paljon pahaa mieltä, mutta olemme ottaneet haasteen vastaan ja haluamme tarjota heille liikuntamahdollisuuksia sekä uimahallin kuntosalilla sekä ikääntyneille räätälöidyillä ulkokuntosalipaikoilla. Liikuntapalveluiden suhteen vuoden 2022 puheenaihe oli varmaankin liikuntajärjestöjen vuosiyhteistyön valituskierte, jonka päätöstä odotamme hallinto-oikeudesta.

Nuorisopalveluilla on iso merkitys kaupungin nuorten elämässä. Vuoden 2022 osalta mainittakoon nuorten kesäbänditoiminta ja Luola -bändityö. Koulunuorisotyön osana kerättiin nuorten kokemustarinoita, jotka työstettiin mediatyön keinoin valokuviksi ja videoiksi.

Vuoteen 2022 mahtui paljon huolia, mutta myös ilon aiheita: Sinilähde -talon toiminta, Kailas -talon suunnittelutyö ja valmistuminen, Heinolan lukion ja nuorisotilojen aktiivinen toiminta sekä Kirkkis -talon suunnittelutyö. Kirjastonkin tila-asia menee varmasti eteenpäin. Tästä on hyvä jatkaa.

Tavoitteiden toteuma

Hyvinvointitoimialalle asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuudessaan.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2022	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	Peruskoulun jälkeinen nivelprosessi rakennetaan yhteistyössä 2. asteen koulutuksen kanssa.	Nivelprosessi on kuvattu ja sitä toteutetaan käytännössä. Prosessin jatkokehittäminen on meneillään yhteistyön edelleen parantamiseksi opiskelijan opintojen tukemiseksi. Kehitystyötä tehdään monitoimijaisesti, mukana mm. etsivä nuorisotyö.	Toteutuu
	Mittari : Valpas - järjestelmän ilmoitukset, päättötodistusten määrä %	Peruskoulun päättötodistuksen sai 99% 9. luokkalaisista. Heistä jokainen (100%) sai 2. asteen koulutuspaikan. Haasteena on opintojen keskeytyminen jossain vaiheessa opintoja. Valpas-ilmoituksia on syksyn 2022 aikana ollut 5.	
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Keskustan elinvoima kasvaa Nettomuutto kasvaa 	Keskustan alueen monitoimitalo (lukio-nuorisopalvelut - harrastajat,järjestöt) on monitoimijaisesti käytössä.	Keskustan alueen monitoimitalon käyttö monialaisesti on ollut aktiivista. Tiloja on käytetty vakiovuoroin 12-20 kertaa viikossa. Tämän lisäksi on ollut runsaasti konsertti-, leiri- ja muita yksityistapahtumia noin 20 tarkastelujakson aikana.	Toteutuu
	Mittari : eri käyttäjäryhmien määrä	Sinilähde-talossa erityisesti liikuntatilat ovat runsaassa käytössä, vakiovuoroja tarkastelujaksolla on ollut 13-25 viikossa. Muiden tilojen vuokraus on ollut yksittäistä.	
Toimija keskiössä <ul style="list-style-type: none"> Heinolan arvostus kasvaa Päätöksenteko perustuu tietoon Henkilöstö on motivoitunutta 	Hyvinvointitieto ohjaa päätöksentekoa / Mittari : Hyvinvointityöryhmän raportointi	Targetor-järjestelmä on otettu käyttöön hyvinvointisuunnitelman toteutumisen ja vuoden 2022 hyvinvointitilinpäätöksen rakentumiesn välineenä.	Toteutuu
	Työhyvinvointikyselyn tulokset vähintään vuoden 2021 tasoa. / Mttari: Esimiestyötä koskevien vastausten ka. > 3,8		

		<p>Vuonna 2022 esimiestyön arvioinnin (KEVA) keskiarvo on 3.96</p> <p>Vuoden 2022 lopussa Heinolan kaupungin HYTE-kerroin /asukas on 20,6. Sen perusteella Heinolalle maksettava ylimääräinen valtionosuus vuonna 2023 on $18\,344 \times 20,6\text{€} = 377\,648 \text{€}$ / vuosi. (Valtionavustuspäätös 2023)</p>	
<p>Talouden tasapaino</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velkamäärä vähentyy • Tilatehokkuus paranee • Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	<p>Palvelut suunnitellaan ja toteutetaan asiakasmäärän ja järjestämiseen liittyvien tarpeiden suhteen.</p> <p>Mittari: yksikköhintojen kehitys / toimintaa kuvaavat mittarit</p>	<p>Henkilöstösuunnittelu on ajantasainen ja suhteessa lapsimäärään. Rekrytoinnit ja henkilöstön vähenemä on hallittua sekä ennakoitua.</p>	<p>Toteutuu</p>
	<p>Tilatehokkuus paranee: palveluverkko ja tilasuunnittelu, käyttöasteet</p> <p>Mittari : päiväkotien käyttöasteseuranta, m2 / asiakas</p>	<p>Käyttöaste oli lokakuussa 75,81 %, marraskuussa 76,81 % ja joulukuussa 75,06%. 1.2. - 31.12.2022 käyttöaste oli 75,99%.</p> <p>20.12.2022 päiväkodeissa oli käytössä keskimäärin 11,6 m²/lapsi. Elämäntalon liikuntasali lasketaan varhaiskasvatuksen tiloiksi. Laskentaperusteena on käytetty huoneistoalaa.</p>	<p>Toteutuu</p>

KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOTEUMA 2022
Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustasona on toimialojen tulojen ja menojen netto. Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan toimialan käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN, TULOSLASKELMA 2022
Hyvinvointilautakunnan toimiala yhteensä

Hyvinvointilautakunnan toimiala	TP 2021	Alkup.	Talousarvio		Toteuma		TOT
Selite	1000e	Talousarvio	-	Talousarvio	2022	Poikkeama	%
			muutokset	2022			
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	646	827 300	0	827 300	960 796	-133 496	116,10
Maksutuotot	921	947 400	0	947 400	916 309	31 091	96,70
Tuet ja avustukset	1 082	808 100	69 600	877 700	1 073 392	-195 692	122,30
Vuokratuotot	53	90 200	0	90 200	75 155	15 045	83,30
Muut toimintatuotot	55	10 600	0	10 600	39 969	-29 369	377,10
TOIMINTATUOTOT	2 758	2 683 600	69 600	2 753 200	3 065 621	-312 421	111,30
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-18 710	-18 300 300	-200 000	-18 500 300	-18 964 212	463 912	102,50
Palvelujen ostot	-4 943	-5 358 100	0	-5 358 100	-5 346 763	-11 337	99,80
Aineet, tarv. ja tavarat	-709	-678 600	0	-678 600	-650 724	-27 876	95,90
Avustukset	-848	-882 400	0	-882 400	-684 168	-198 232	77,50
Vuokratulut	-5 813	-6 022 500	0	-6 022 500	-6 064 704	42 204	100,70
Muut toimintakulut	-31	-19 400	0	-19 400	-87 595	68 195	451,50
TOIMINTAKULUT	-31 054	-31 261 300	-200 000	-31 461 300	-31 798 166	336 866	101,10
TOIMINTAKATE	-28 296	-28 577 700	-130 400	-28 708 100	-28 732 545	24 445	100,10
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-11	11	0,00
VIISIKATE	-28 296	-28 577 700	-130 400	-28 708 100	-28 732 556	24 456	100,10
Poistot ja arvonalentumiset	-407	-555 000	0	-555 000	-512 090	-42 910	92,30
TILIKAUDEN TULOS	-28 704	-29 132 700	-130 400	-29 263 100	-29 244 645	-18 455	99,90

Hyvinvointitoimialan talousarvio tulee kokonaisuudessaan toteutumaan suunnitellusti.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN PALVELUALUE : Palvelualueen talous alittui budjetointiin nähden. Merkittävin vaikuttava tekijä oli koulupsykologiresurssin vaje, jota täytettiin ostopalvelupsykologiresurssilla. Myös ostopalvelujen saatavuus oli vähäisempää kuin suunniteltu hankinta. Vaje heijastui henkilöstömenojen lisäksi muihin kustannuksiin. Kaikki ennakoituiden yhteistoiminnan kustannukset eivät toteutuneet.

OPETUS- JA KOULUTUSPALVELUALUE : Opetuksen- ja koulutuksen talousarvio ylittyi. Ylityksen merkittävät syyt on maailmatilanteen muutoksen vuoksi tulleet kustannus- ja toimintavaikutukset palvelualueelle. Palvelualueelle on talousarviovuoden aikana perustettu kaksi maahanmuuttajien perusopetuksen valmistavan opetuksen luokkaa. Valmistavan opetuksen oppilaiden valtionosuusrahoitus tulee jälkikäteen läsnäolokuukausien mukaan. Palvelunostojen kuten koulukyytien indeksikorotus on ollut vuonna 2022 7 %, joka vaikuttaa merkittävästi palvelualueen talouteen. Palvelunostoissa yksi merkittävä lisätekijä oli vartijan palkkaaminen perusopetuksen yläkouluun turvaamaan työrauhaa ja turvallisuus kouluympäristössä. Lisäksi Lyseonmäen koulussa liikuntatilojen sulkemisen vuoksi on liikuntasuorituspaikkoja hankittu myös muilta palveluntarjoajilta. Vierumäen koulussa havaitun vesivahingon korjaus tuotti palvelualueelle sisäisten vuokrien ylityksen lähes 100 000 €. Tämä kustannusvaikutus 2022 vyöryttyi vasta helmikuussa 2023. Palvelualueelle tuli luottotappioita maksamattomista lukukausi- ja toimintamaksuista.

VARHAISKASVATUS: Varhaiskasvatuksen käyttötalouden nettomenot alittuvat n. 300.000 €. Summa koostuu kotihoidontuen sekä yksityisen hoidon tuen, esiopetuskuljetusten ja ict-palveluiden odotettua vähäisemmästä käytöstä sekä sisäisten ravitsemuspalveluiden odotettua pienemmästä toteumasta. Tulojen ylittyminen johtui saaduista valtion erityisavustuksista.

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ: Palvelualueen talousarvio toteutui muuten suunnitellusti, mutta liikuntajärjestöjen avustukset jäivät vuodelta 2022 jakamatta (n. 90.000 €)

Palvelualueittaiset laskelmat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue

HYVINVOINNIN JA TERV. EDISTÄM. Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio		- Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %
		Alkup. Talousarvio	muutokset				
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	36	38 000	0	38 000	41 640	-3 640	109,60
Tuet ja avustukset	78	88 500	4 200	92 700	87 857	4 843	94,80
TOIMINTATUOTOT	114	126 500	4 200	130 700	129 497	1 203	99,10
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-676	-780 200	-6 700	-786 900	-709 916	-76 984	90,20
Palvelujen ostot	-134	-110 000	0	-110 000	-147 330	37 330	133,90
Aineet, tarv. ja tavarat	-4	-4 500	0	-4 500	-4 961	461	110,20
Avustukset	-78	-79 000	0	-79 000	-83 815	4 815	106,10
Vuokrakulut	-40	-45 000	0	-45 000	-43 988	-1 012	97,80
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-56	56	0,00
TOIMINTAKULUT	-933	-1 018 700	-6 700	-1 025 400	-990 066	-35 334	96,60
TOIMINTAKATE	-819	-892 200	-2 500	-894 700	-860 569	-34 131	96,20
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0,00
VUOSIKATE	-819	-892 200	-2 500	-894 700	-860 569	-34 131	96,20
TILIKAUDEN TULOS	-819	-892 200	-2 500	-894 700	-860 569	-34 131	96,20

Opetus- ja koulutuspalvelut

OPETUS JA KOULUTUS Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio		- Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %
		Alkup. Talousarvio	muutokset				
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	490	696 800	0	696 800	734 911	-38 111	105,50
Maksutuotot	187	173 500	0	173 500	169 042	4 458	97,40
Tuet ja avustukset	492	361 600	5 800	367 400	392 667	-25 267	106,90
Vuokratuotot	13	27 200	0	27 200	25 236	1 964	92,80
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	812	-812	0,00
TOIMINTATUOTOT	1 183	1 259 100	5 800	1 264 900	1 322 668	-57 768	104,60
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-10 834	-10 407 000	-20 700	-10 427 700	-10 852 374	424 674	104,10
Palvelujen ostot	-2 777	-3 059 500	0	-3 059 500	-3 079 980	20 480	100,70
Aineet, tarv. ja tavarat	-441	-407 900	0	-407 900	-380 782	-27 118	93,40
Avustukset	-83	-84 000	0	-84 000	-82 120	-1 880	97,80
Vuokrakulut	-3 145	-3 185 200	0	-3 185 200	-3 269 028	83 828	102,60
Muut toimintakulut	-22	-6 100	0	-6 100	-33 162	27 062	543,60
TOIMINTAKULUT	-17 302	-17 149 700	-20 700	-17 170 400	-17 697 446	527 046	103,10
TOIMINTAKATE	-16 119	-15 890 600	-14 900	-15 905 500	-16 374 778	469 278	103,00
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-5	5	0,00
VUOSIKATE	-16 119	-15 890 600	-14 900	-15 905 500	-16 374 783	469 283	103,00
Poistot ja arvonalentumiset	-197	-308 000	0	-308 000	-293 361	-14 639	95,20
TILIKAUDEN TULOS	-16 316	-16 198 600	-14 900	-16 213 500	-16 668 144	454 644	102,80

Varhaiskasvatuspalvelut

VARHAISKASVATUS Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio			Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %
		Alkup. Talousarvio	- muutokset	Talousarvio 2022			
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	90	75 000	0	75 000	156 387	-81 387	208,50
Maksutuotot	516	420 000	0	420 000	423 652	-3 652	100,90
Tuet ja avustukset	296	160 000	23 900	183 900	368 905	-185 005	200,60
Vuokratuotot	3	2 500	0	2 500	6 094	-3 594	243,80
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	9	-9	0,00
TOIMINTATUOTOT	904	657 500	23 900	681 400	955 046	-273 646	140,20
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-5 767	-5 706 200	-62 500	-5 768 700	-5 903 322	134 622	102,30
Palvelujen ostot	-1 096	-1 170 700	0	-1 170 700	-1 082 747	-87 953	92,50
Aineet, tarv. ja tavarat	-52	-53 500	0	-53 500	-37 720	-15 780	70,50
Avustukset	-579	-615 000	0	-615 000	-506 341	-108 659	82,30
Vuokratulut	-884	-864 900	0	-864 900	-876 344	11 444	101,30
Muut toimintakulut	-6	-9 600	0	-9 600	-43 196	33 596	450,00
TOIMINTAKULUT	-8 383	-8 419 900	-62 500	-8 482 400	-8 449 669	-32 731	99,60
TOIMINTAKATE	-7 479	-7 762 400	-38 600	-7 801 000	-7 494 622	-306 378	96,10
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-6	6	0,00
VUOSIKATE	-7 479	-7 762 400	-38 600	-7 801 000	-7 494 628	-306 372	96,10
Poistot ja arvonalentumiset	-44	-22 000	0	-22 000	-32 572	10 572	148,10
TILIKAUDEN TULOS	-7 523	-7 784 400	-38 600	-7 823 000	-7 527 200	-295 800	96,20

Virikkeellinen elämä -palvelualue

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio			Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %
		Alkup. Talousarvio	- muutokset	Talousarvio 2022			
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	30	17 500	0	17 500	27 858	-10 358	159,20
Maksutuotot	218	353 900	0	353 900	323 615	30 285	91,40
Tuet ja avustukset	216	198 000	35 700	233 700	223 964	9 736	95,80
Vuokratuotot	37	60 500	0	60 500	43 824	16 676	72,40
Muut toimintatuotot	54	10 600	0	10 600	39 148	-28 548	369,30
TOIMINTATUOTOT	556	640 500	35 700	676 200	658 409	17 791	97,40
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 433	-1 406 900	-110 100	-1 517 000	-1 498 601	-18 399	98,80
Palvelujen ostot	-936	-1 017 900	0	-1 017 900	-1 036 706	18 806	101,80
Aineet, tarv. ja tavarat	-212	-212 700	0	-212 700	-227 261	14 561	106,80
Avustukset	-109	-104 400	0	-104 400	-11 892	-92 508	11,40
Vuokratulut	-1 743	-1 927 400	0	-1 927 400	-1 875 343	-52 057	97,30
Muut toimintakulut	-3	-3 700	0	-3 700	-11 181	7 481	302,20
TOIMINTAKULUT	-4 436	-4 673 000	-110 100	-4 783 100	-4 660 984	-122 116	97,40
TOIMINTAKATE	-3 880	-4 032 500	-74 400	-4 106 900	-4 002 575	-104 325	97,50
VUOSIKATE	-3 880	-4 032 500	-74 400	-4 106 900	-4 002 575	-104 325	97,50
Poistot ja arvonalentumiset	-166	-225 000	0	-225 000	-186 157	-38 843	82,70
TILIKAUDEN TULOS	-4 046	-4 257 500	-74 400	-4 331 900	-4 188 732	-143 168	96,70

INVESTOINNIT

430 Virikkeellisen elämän palvelualue

Kirjaston aikuistenosaston uudistaminen odottaa kiinteistön peruskorjauksen päätöksiä ja rakennuksesta ostettujen uusien toimitilojen ratkaisuja. Investointi siirtynee vuodelle 2023. Kuntosalin laitteisto Kirkonkylän liikuntahallille on hankittu ja asennettu.

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio		Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %	
		Alkup. Talousarvio	- Talousarvio muutokset				
MENOT	-29	-29	0	-140 000	-18 522	-121 478	13,20
NETTO	-29	-29	0	-140 000	-18 522	-121 478	13,20

HYVINVOINTI YHTEENSÄ

HYVINVOINTI YHTEENSÄ Selite	TP 2021 1000e	Talousarvio		Toteuma 2022	Poikkeama	TOT %	
		Alkup. Talousarvio	- Talousarvio muutokset				
MENOT	-89	-89	0	-140 000	-18 522	-121 478	13,20
NETTO	-89	-89	0	-140 000	-18 522	-121 478	13,20

KÄYTTÖSUUNNITELMAN PALVELUALUEKOHTAISET TAVOITTEET

Käyttösuunnitelmassa asetetaan tavoitteet alemmalla tasolla, joiden toteuttaminen vastuutettu pääosin palvelualueiden johtajille. Käyttösuunnitelman palvelualuekohtaiset tavoitteet hyväksyy hyvinvointilautakunta.

Tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Monialainen ja nopea apu ja tuki järjestyy.	Opiskeluhuollon tuki käynnistyy määräaikojen puitteissa. Tavoitetaso: 100%, Mittari: Aura-tilasto	Määräaika opiskeluhuollon tuen piiriin pääsyyn kiireellisissä asioissa pystyttiin vastaamaan samana tai viimeistään seuraavana päivänä. Samoin ei-kiireellisten yhteydenottojen tuki pystyttiin tarjoamaan seitsemän toimintapäivän määräaikana erittäin hyvin. Kaikkea toimintaa määrääjat eivät kosketa, mutta palvelun saavutettavuus on ollut Heinolassa hyvä. Opiskeluhuoltohenkilös tö kiinnitti asiaan erityistä huomiota ja onnistuminen vaati kalenterin joustamista ja tarvittaessa muiden jo sovittujen tapaamisten perumista. Yhteyden saaminen on varmistettu sijaistusjärjestelyin ja tuki on mahdollista käynnistää jo ensiyhteydenotosta alkaen. Uudistettu psykologimalli otettiin käyttöön ja sen myötä myös psykologisiin tutkimuksiin pääsy on nopeampaa kuin aikaisemmin.	Hyvinvointipäällikö	Toteutuu

	<p>Opiskeluhuollossa toimii monialaiset asiantuntijaryhmät.</p> <p>Tavoitetaso: aina tarvittaessa.</p> <p>Mittari: Auratilastot</p>	<p>Monialaiset asiantuntijaryhmät koottiin yksilökohtaisen opiskeluhuollon tueksi opiskeluhoitohenkilöstön näkökulmasta aina tarvittaessa. Neuvotteluita oli 7 % kaikista kirjatuista yksilökohtaisen opiskeluhuollon tapahtumista.</p>	Hyvinvointipäällikkö	Toteutuu
<p>Kiusaamisen vastainen työ kehittyi moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa.</p>	<p>Yhteisöllisen opiskeluhoito toteutuu kaikissa oppilaitosyksiköissä.</p> <p>Tavoitetaso: Toimintamalli käytössä</p> <p>Mittari: Aura-tilasto, Kyselyjen tulokset</p>	<p>Kiusaamista ehkäisevä toiminta näyttäytyy kaikessa kouluhyvinvointia vahvistavassa toiminnassa. Se on ollut ryhmäytystä, tilanteisiin puuttumista, oppilaitoksen järjestyssääntöjen kertausta, Kiva-tuntien pitämistä sekä suoraan kysymistä asiasta. Myös arkinen lasten ja nuorten kohtaaminen on nähty tärkeäksi osaksi ehkäisemistä. Kiusaamiskyselyn 2022 tulosten hyödyntäminen on osa interventiota.</p> <p>Tunne- ja kaveritaitokasvatus on osa kiusaamisenvastaista työtä. Tunnetaitoryhmiä, pienryhmätoimintaa, oppitunteja, (sosiaaliset taidot, kiusaaminen, vahvuus, ystävyys, itsetunto ja tunteet) ja kohdennettuja ryhmiä (voimaannuttava valokuva -ryhmä, poikaryhmä sekä Tunne itsesi -ryhmä) järjestettiin eri puolilla kaupunkia aina esikouluikäisistä toiselle asteelle. Teemat olivat aiheena myös erilaisissa tapahtumissa ja teemapäivissä.</p>	Hyvinvointipäällikkö, Koulutusjohtaja	Toteutuu
<p>Koulupolun nivelvaiheprosessit on kuvattu ja otettu käyttöön.</p>	<p>Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä tulleet kaupungin velvoitteet on mallinnettu ja otettu käyttöön.</p> <p>1) oppilashuollollisen</p>	<p>1) oppilashuollon toimintaa suunnataan varhaisemmaksi ja ennakoivammaksi. Toimien vaikuttavuutta seurataan. Erityisen tuen koordinaatioryhmän kokoonpano on vahvistunut</p>	Koulutusjohtaja	Toteutuu

	<p>painopisteen siirto varhaisemmaksi</p> <p>2) koulunuorisotyön tehostaminen</p> <p>3) tehostettu oppilaanohjaus</p> <p>4) VSOP-koulupudokkaiden oppilaiden ryhmä</p> <p>5) tutkintoon valmistava koulutus 9.-luokan jälkeen</p> <p>Mittari: 2. asteen koulutuksen keskeyttäneiden heinolalaisten opiskelijoiden määrä</p>	<p>oppilashuollon henkilöstöllä ja ryhmän vahvana painopisteenä on varhaiskasvatuksen kolmitasoinen tuki.</p> <p>2) Alakouluissa ja yläkoulussa työskentelee kaksi koulunuorisotyöntekijää. Yläkoulussa toimi lisäksi kouluvalmentaja 1.3. lähtien loppulukukauden. Kouluvalmentaja jatkoi syyslukukauden 2022 hankerahoituksella.</p> <p>3) Tehostettu oppilaanohjaussuunnitelma on tehty ja otettu käyttöön. Nivelvaiheen ohjauksen yhteistyötä on vahvistettu ohjauksen yhteistyöpalaveriin ja käytännön toimin yhdessä 2. asteen koulutuksen kanssa. Kaikilla perusopetuksen päättötodistuksen saaneilla heinolalaisilla nuorilla oli 2.-asteen opiskelupaikka 25.8.2022.</p> <p>4. Vuosiluokkiin sitoutumattoman opetuksen ryhmä on käynnissä siten, että opetus tapahtuu monialaisesti ja vahvassa yhteistyössä huoltajien sekä muiden palvelualueiden kanssa. Toiminta on ollut tuloksellista ja oppilaat on saatu käymään koulua sekä osittain jo integroitumaan omaan yleisopetuksen ryhmään. Toiminta jatkunee hankerahoituksella syyslukukauden 2022.</p> <p>5. Kaikki 9.-luokan ikäluokasta toisen asteen koulutukseen hakeutuneet saivat opiskelupaikan. Ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana opinnot keskeyttäneitä oli Heinolassa 5 hlöä.</p>		
--	---	--	--	--

<p>Opetus- ja muussa työssä hyödynnetään tietotekniikkaa ja verkkoyhteyksiä</p>	<p>Verkkoyhteyksiä käytetään tarkoituksenmukaisesti opetuksessa ja työskentelyssä.</p> <p>Opettajilla on kattava verkko-opetuksen taitotaso.</p> <p>Mittari : rehtoreiden tekemät arvioinnit ja seuranta.</p>	<p>Koulujen tekninen toimintaympäristö (verkot ja laitteisto) mahdollistaa tietotekniikan täysipainoisen käytön opetuksessa.</p> <p>Kouluilla on käytössä lähes koko henkilökunnalle omat laitteet ja valtaosissa opetustiloista on käytössä isot älytaulut tai -projektorit.</p> <p>Henkilökunnan osaamista on kehitetty sisäisin koulutuksin. Koulutustarpeen selvittäminen on ollut digitutoreiden vastuulla. Digitutorit myös järjestävät sisäisiä koulutuksia.</p> <p>Opettajat hyödyntävät sähköisiä oppimateriaaleja runsaasti oppilaan taitotaso huomioiden. Lukiossa oppilaille on käytössä myös digitaalisia oppikirjoja osassa oppiaineista.</p> <p>Opetuksessa hyödynnetään o365 - ympäristöä koko koulusektorilla.</p> <p>Henkilökohtainen kannettava peruskoulun 6. - 9. luokkalaisilla ja lukiolaisilla on lisännyt laitteiden aktiivista käyttöä: laitteet ovat aina saatavilla ja niille on nopeaa kirjautua lyhyemmänkin tehtävän ääreen. Laite toimii oppikirjan ja vihkon tavoin.</p> <p>TVT-ops ja perusopetuksen oppilaiden osaamistasotestit on otettu käyttöön kaikilla vuosiluokilla.</p>	<p>Koulutusjohtaja</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Keskustan alueen monitoimitalo (lukio-nuorisopalvelut-harrastajat,</p>	<p>Tavoitetaso: Mahdollisimman monet eri käyttäjäryhmät käyttävät keskustassa</p>	<p>Keskustan alueen monitoimitalon käyttö monialaisesti 1.10.-31.12.2022 on ollut</p>	<p>Palvelualuejohtaja Virikkeellinen elämä, Koulutusjohtaja</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>järjestöt) on monitoimijaisesti käytössä.</p>	<p>tarjolla olevia tiloja.</p> <p>Mittari : Eri käyttäjäryhmien määrä</p>	<p>aktiivista. Tiloja on käytetty vakiovuoroin 12-20 kertaa viikossa. Tämän lisäksi on ollut runsaasti konsertti-, leiri- ja muita yksityistapahtumia noin 20 tarkastelujakson aikana.</p> <p>Sinilähde-talossa erityisesti liikuntatilat ovat runsaassa käytössä, vakiovuoroja tarkastelujaksolla on ollut 13-25 viikossa. Muiden tilojen vuokraus on ollut yksittäistä.</p>		
<p>Koulujen ja oppilaitosten henkilöstö, materiaaliraha, tuntikehys ja oppilasryhmät vastaa oppilas/opiskelijämäärää.</p> <p>Koulujen käytössä olevien tilojen määrä suhteutetaan lapsimäärään.</p>	<p>Oppilasryhmät muodostetaan suhteessa oppilasmäärään.</p> <p>Henkilöstösuunnittelu on ajantasainen ja suhteessa lapsimäärään. Rekrytoinnit ja henkilöstön vähenemä on hallittua sekä ennakoitua.</p> <p>Materiaalibudjetti on oppilasmääräkohtainen.</p> <p>Mittari: talouden toteutumaluvut.</p>	<p>Henkilöstön vähenemä on suhteutettu oppilasmäärän vähenemään siten, että perusopetusryhmiä aloitti 4 vähemmän alakouluissa 1.8.2022 alkaen.</p>	<p>Koulutusjohtaja</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen prosessi otetaan käyttöön.</p>	<p>Kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki otetaan käyttöön lain valmistuessa. Tukiprosessin valmistelussa hyödynnetään seudullista verkostoa sekä asiaan liittyvää hanketyötä. Paikallinen tukiprosessin kuvaus on valmis 31.7.22 ja jalkauttaminen aloitetaan 1.9.22 alkaen.</p> <p>Trauma- ja nepsytietoisuuden osaamista lisätään tekemällä toimintaohjelma vuosille 2022-2025. Toimintaohjelma on valmis 31.5.22 ja sen jalkauttaminen alkaa 1.6.22. Tavoitteena on lapsen tarpeiden</p>	<p>Henkilöstölle tehtiin lokakuussa osaamiskartoitus kolmitasoiseen tukeen liittyen. Tämän jälkeen laadittiin koulutussuunnitelma vastaamaan osaamistarpeita. Koulutusten kustannukset katetaan OKM:n myöntämällä valtion erityisavustuksella. Ensimmäiset koulutukset olivat joulukuussa. Heinola on mukana myös Jyväskylän yliopiston ja Valterin yhteisessä "Tukea tuen järjestäjille" hankkeessa.</p> <p>Kolmitasoiseen tukeen liittyvät hallinnolliset päätökset tehtiin</p>	<p>Varhaiskasvatusjohtaja</p>	<p>Toteutuu</p>

	<p>tunnistaminen, toimintatapojen muuttaminen ja oppimisympäristön muokkaaminen tukemaan näitä tarpeita sekä lasten ja perheiden palveluohjauksen parantaminen eri asiantuntijapalveluina.</p> <p>Mittari: päiväkodin johtajien tekemä arviointi ja seuranta</p>	<p>joulukuun mennessä. Heinolan varhaiskasvatuksessa oli 23.12.23 erityisen tuen lapsia 3,2% ja tehostetun tuen lapsia 9,2%.</p> <p>Trauma- ja nepsytietoisuuteen liittyvä nykytilan kuvaaminen on tehty ja siirretty nykytilan analysointiin.</p>		
Varhaiskasvatuksen käytössä olevien tilojen määrä suhteutetaan lapsimäärään.	<p>Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tilojen käyttö suunnitellaan suhteessa lapsimäärään.</p> <p>Mittari: Heinolan suunnitteluohjeen (7 m² / lapsi) toteutuminen</p>	<p>20.12.2022 päiväkodeissa oli käytössä keskimäärin 11,6m²/lapsi. Elämänkaaritalon liikuntasali lasketaan varhaiskasvatuksen tiloiksi. Laskentaperusteena on käytetty huoneistoalaa.</p>	Varhaiskasvatusjohtaja	Toteutuu
Henkilöstöresurssit jaetaan varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen mukaisesti.	<p>Kaikille lapsille pystytään 100% järjestämään varhaiskasvatuspaikka lakisääteisessä ajassa.</p> <p>Uutta henkilöstöä palkataan suhteessa lapsimäärään. Toimintakauden alussa tyhjiä varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkoja on max. 10% kokonaispaikkamäärästä ja tammikuussa max. 5%.</p> <p>Käyttöasteseuranta otetaan uudelleen käyttöön ja sitä seurataan kuukausittain.</p> <p>Mittari: Tyhjien varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen määrä</p>	<p>Joulukuussa vapaita varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkoja oli 7 % kaikista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikoista.</p>	Varhaiskasvatusjohtaja	Toteutuu
Heinolan harrastemallin toiminnan vakiintuminen ja toimintamallin kehittäminen palvelualueiden välisenä yhteistyönä. Harrastemallitoiminnalla tavoitetaan enemmän harrastetoiminnan	<p>Tavoitetaan 70 lasta tai nuorta, joille harrastemallin toiminta on ainut harrastus.</p> <p>Mittari: harrastemalliin osallistuneille järjestettävä kysely, jossa kysymys, onko harrastemalli ainut</p>	<p>Tavoitettu 155 lasta, joille harrastemallin toiminta on ainut harraste. Yhteensä osallistujia vuoden 2022 aikana oli 499.</p> <p>Järjestettiin Hobby messut lukio/nuorisotiloissa</p>	Palvelualuejohtaja Virikkeellinen elämä, Liikuntapalvelujohtaja	Toteutuu

<p>ulkopuolella olevia lapsia.</p>	<p>harrastus lapselle tai nuorelle.</p>	<p>4.9.2022 Messuilla oli kävijöitä yli 500.</p> <p>Messuilla esiteltiin Heinolan harrastetoimintaa laajasti.</p> <p>Osallistujille järjestettiin harrastotoiminta kysely, jonka tuloksena joitain uusia ryhmiä aloitetaan syksyllä 2023.</p>		
<p>Alueesta rakentuu yhteistyössä elinvoiman ja tekniikkatoimialan kanssa monipuolinen "perhepuisto".</p>	<p>Kävijämäärätavoite 25 000</p> <p>Mittari: kävijämäärät (laskuri on käytössä)</p>	<p>Perhepuiston toimintakausi päättyi Pimee ajoon 30.9.2022. Kävijöitä tapahtumassa oli 500.</p> <p>Kävijämäärä koko toimintakauden aikana oli 13 792. Pumtracin kävijöitä ei pystytty todentamaan, koska alueella ei ole vielä laskuria.</p> <p>Perhospuiston toteutus on aloitettu. Kehittämistä jatketaan vuonna 2023.</p>	<p>Palvelualuejohtaja Virikkeellinen elämä, Liikuntapalvelujoh taja</p>	<p>Toteutuu osittain</p>

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2020	Ennuste 2021	Tavoite 2022	Toteutuma 2022
Opiskeluhoolto €/oppilas/opiskelija	164,74 €/ op.	181,84 €/ op.	Täydentyy kun hanketieto	169,53 €/ op.
Varhaiskasvatus €/asukas €/lapsi	375,65e 9.024,00e	426,76e 10.963,61e	419,65e 11.245,71e	421,74 e 11.355,17 e
Perusopetus €/asukas €/oppilas	635,30 e 8188,90 e	658,80 e 8754,20 e	708 e 9630 e	729 e 9856 e
Lukiokoulutus €/asukas €/opiskelija	87,35 e 8079,60 e	101,50 e 9 027,90 e	122 e 10 436 e	118 e 11 336 e
Musiikkiopisto €/asukas €/opiskelija €/opetustunti	25,45 e 1 444 e 56,56 e	27,73 e 1205 e 56,79 e	31,87 e 1366 e 64.41 e	33,24 e 1097 e 63,38 e
Peruskoulun suorittaneiden osuus/% 9. luokkalaisista	98%	97 %	100 %	98%
Virikkeellinen elämä nettokustannukset €/asukas	161	213	215	216
Virikkeellisen elämän (kirjasto, liikunta, nuoriso ja museo) omatoimiseen ja ryhmätoimintaan osallistuneet	259 694	400 000	380 000	313 454
Kirjaston fyysiset lainat / asukasluku	7,21	8	8	7,9
Kirjaston kokonaislainaus / asukasluku	11,99	12	12	12,3
Ulkopuolinen rahoitus/€ • Varhaiskasvatuspalv. • opetus- ja koulutuspalv. • virikkeellinen elämä			-198 000	- 341 842 - 386 735 - 197 962

Riskienhallinta

Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Hallintakeinon toteutuminen	Vastuu
Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja oppilashuollon ammattihenkilöstön saatavuus.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Palkkaus. Positiivinen työnantajakuva. Paikkansa pitävä kaupunkikuva. Työhyvinvoinnista huolehtiminen Toimivat tukipalvelut	Hallintakeinoina positiivisen työnantajakuvan luominen toteutui. Työhyvinvoinnista huolehtiminen parani.	
Sijaisten saatavuus varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Sarastia-rekryn käyttöönoton selvittäminen aloitetaan syksyllä 2021. Varahenkilöstön käytön uudelleen organisointi.	Sarastia-rekrypalvelua ei otettu käyttöön. Varhaiskasvatuksen varahenkilöstön käyttöä tehostetaan yhteistyössä päiväkotien kanssa.	Varhaiskasvatusjohtaja
Poliittisten, pitkän aikavälin, päätösten viivästyminen palveluverkosta	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Avoin ja faktatunnistava keskustelu ja yhteinen näkemys tulevaisuuden todellisuudesta.	Keskustelu on avointa ja aktiivista ja tulee kulminoitumaan osaksi vuoden 2023 muutosohjelmaa.	Hyvinvointijohtaja
Kirjaston tilakysymys	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Kaupunki hankkii osake-enemmistön kiinteistöosakeyhtiötä ja käynnistää vaiheittaisen peruskorjausprosessin.	Kaupunki on ostanut Tietokeskus Oy:n osake-enemmistön. Kiinteistön korjauksen suunnittelu valmistuu vuoden 2023 aikana.	